

Arbetsväxling och friskvård har gett minskad frånvaro och ökad produktivitet

Arbetsplats: AB Kandre, Orsa

Kontaktperson: Viljar Kandre, tel 0250-409 30

**Arbetslivsfondens
handläggare:** Anita Israelsson, Dalarna

Skribent: Inga-Britt Lanzieri

Sammanfattning: Hos AB Kandre har man arbetat för att göra arbetsmiljön så bra som möjligt. En platt organisation, där alla har ansvar och befogenheter, har införts. Sjukfrånvaron har minskat och man har genom utbildning skapat förståelse för varandra och företaget.

Bakgrund

Vid AB Kandre tillverkas toalett-sitsar. Råvaran är träspån som under värme tillsammans med lim pressas till ringar och lock.

Dessa beläggs sedan med plastlaminat, målas och monteras.

Företaget har 58 anställda, varav 45 är kollektivanställda. 50 % av personalen är kvinnor.

AB Kandre har kontinuerligt arbetat med att förbättra arbetsmiljön. Man har anpassat arbetsplatserna ur ergonomisk synpunkt. Arbetsrotation har införts succesivt, och alla anställda behärskar minst fem olika arbetsmoment.

Sjukfrånvaron har sedan 1990 till 1992 sjunkit från 9 % till 8,1 %.

AB Kandre nöjde sig inte med detta, utan planerade att förbättra arbetsmiljön ytterligare genom ett arbetsplatsprogram.

I augusti 1993 lämnade Kandre in en ansökan om bidrag till Arbetslivsfonden. Ansökan bevilja-

des och Kandre fick hjälp med 236 000 kronor. Hela projektet beräknades kosta 1.272 000 kronor.

AB Kandre har i ett tidigare projekt, med stöd av Arbetslivsfonden, förbättrat 18 arbetsplatser med ställbara utrustningar. I det projektet inrättade man också lokaler för friskvård och rehabiliteringsaktiviteter.

Mål

Det nya projektet hade som mål att alla anställda skulle få en större förståelse och helhetsbild för samarbete och villkor i produktionen.

Man skulle förbättra den fysiska arbetsmiljön i syfte att minska ergonomisk belastning.

Genom utbildning skulle man skapa psykosocial utveckling.

Genomförande

Projektet omfattade åtta punkter.

1. De anställda skulle kunna

följa och kontrollera tillverkningen fram till färdig produkt.

2. Framtagning av arbetsinstruktioner som innehöll integrering av ISO 9001 och internkontroll.

Genom att all personal deltog, minimerades risken för arbets-skador. Förståelsen för företags policy ökade.

Arbetet innehöll introduktion, utbildning för alla, genomförande och uppföljning.

3. Initiering och genomförande av arbetsplatsträffar varje morgon.

4. Två arbetsplatser organiserades så att arbetet kunde utföras av en person. Därmed blev arbetsinnehållet mer varierande.

5. Höj och sänkbara pressbord installerades. Tidigare hade arbetsplatsen förorsakat arbetsrelaterad sjukskrivning.

6. Psykosocial utveckling.

7. En kartläggning av arbetsmiljön genomfördes. Här var alla anställda med.

8. Uppläggning och genomförande av rehabiliteringspolicy.

Resultat

Alla arbetsplatser är i dag ombyggda. Utrustningen går att ställa in efter operatörens önskemål och de lätthanterliga lösningarna gör att det utnyttjas vid arbetsväxling.

Företagshälsovårdens sjukgymnast har hjälpt till att ta fram

personliga träningsprogram. Detta förebygger arbetsskador.

Organisationen är platt, och det finns bara en arbetsledare för alla kollektivanställda. Varje morgon samlas hela personalen och fördelar jobben. Arbetsledaren delegerar ut uppgifter som han inte hinner med själv.

Värdering/problem

Hos Kandre håller man nu på med punkt sex i programmet. Genom utbildning i beteendevetenskap skall den psykosociala miljön förbättras.

Utbildningen skall medföra ökad förståelse för de egna och arbetskamraternas reaktioner och beteenden. Hos Kandre har man kommit så långt som är möjligt vad det gäller den fysiska arbetsmiljön. Man har satsat på friskvård och arbetsväxling för att förebygga arbetsskador.

Trots detta kommer man inte ifrån att arbetet är ensidigt. Att rotera mellan olika monteringsmoment är inte utvecklande. Produktionen är sådan att det går inte att göra något åt detta.

Sjukfrånvaron har sjunkit. Två personer har genomgått operationer och det höjer siffran på frånvaron. Om man bortser från dessa två, så ligger siffran på frånvaron på 3,3 % i dag.

ISSN 1104-6449

November 1994